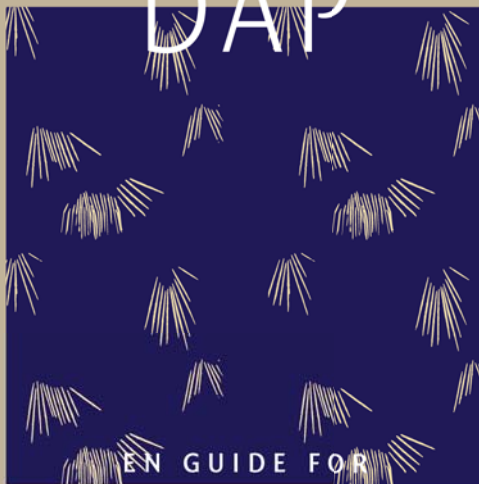

DÅP

EN GUIDE FOR
FORELDRE OG FADDERE

SKRIFTHUSET

Klaff

Dere er verdens lys! En by som ligger på et fjell, kan ikke skjules. Heller ikke tenner man en oljelampe og setter den under et kar. Nei, man setter den på en holder, så den lyser for alle i huset.

Matt 5,14-15

DÅP

EN GUIDE FOR
FORELDRE OG FADDERE

ISBN 978-82-91478-47-0

VENTE, VENTE

Vente, vente Herrens time, barn, som no blir til i meg.
Mine hender grip all verda når eg stryk og kjenner deg.
Vente, vente, heilt aleine styrer du mot denne verd.
bur i meg bak fjerne himlar, er ein annan, er meg nær.

Vente, vente, livets under skjedde i ein stall ein gong,
gjetarar som sov på marka, høyrde englane som song.
Korleis kunngjer Gud sin kjærleik slik at menneske forstår?
I ein fattig fødselstime ser vi kvar hans vegar går.

Ingen kjenner Gud i verda før det store under skjer:
Gud tar på seg barneskapnad. Derfor veit vi kven han er.
Vente, vente, la meg vake når det sparkar bak mi hud:
Snart kjem barnet, blodig, naken: Barnegråt forkynner Gud.

Edvard Hoem 1993

Barnedåp

Til alle tider har folk kommet sammen for å markere de store overgangene i livet. Slik veves våre små liv inn i en større sammenheng. Hos oss kjenner vi disse livsfaseritene som barnedåp, konfirmasjon, bryllup og begravelse.

På tross av sekularisering og individualisme er denne tradisjonen stadig levende. Alternativene er også blitt flere, og det kan se ut som om betydningen av slike felles riter er blitt større. Kirken har beholdt sitt særpreg. Her feires ikke bare livet med stor L. Her spennes det også en himmel over livet.

Noen spør om det er rett å døpe et spedbarn. Bør ikke barnet fritt få velge sitt eget livssyn senere? Til dette kan det sies at foreldrene på alle områder i livet gjør valg på barnas vegne. Innenfor disse rammene lever barnet hele tiden også sitt eget liv. Reiser seg og går. Hører andre snakke og lærer språket. Tester ut omgivelsene og tenker sine egne tanker.

Dåpen skaper et større rom både for barn og voksne, der vi kan tolke livet og verden rundt oss. Her skjer det et møte mellom levd liv og kristen tro.

Fellesskap

En livsfaserite markerer viktige overganger i mitt eget liv. Men riten bekrefter også verdiene i det fellesskapet jeg tilhører. Fellesskapet støtter meg gjennom både gode og onde dager. Salmer og liturgi, bønner og bekjennelse skaper en ramme for min egen tro og for min tvil.

En livsfaserite er ikke en forestilling. Foreldre og faddere står ikke på utstilling. Dåpen er et lite stykke arbeid vi skal utføre sammen. Barnet skal bli døpt. Når vi leser ”forsakelsen og troen” høyt sammen, betyr det at alle som er tilstede, står rundt familien i det som skjer.

Men det er familie og faddere som står nærmest. Dåpen inneholder flere handlinger som dere kan delta aktivt i. Dere bestemmer selv, og avtaler med presten, hvordan noen av disse oppgavene kan fordeles.

- Sette dåpsluen på etter dåpshandlingen.
- Tenne et lys for barnet.
- Lese en bibeltekst eller en takkebønn.
- Legge hendene på barnet etter selve dåpshandlingen.
- Løfte barnet opp foran menigheten.

Se mer om faddertradisjoner på side15.

De bar små barn til Jesus for at han skulle røre ved dem, men disiplene viste dem bort. Da Jesus så det, ble han sint og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem.

Mark10,13–16

Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.

Matt 28, 18–20

Hva vi gjør

... og hva dåpen gjør med oss

BARNET BLIR TATT IMOT

Det er vanlig at dåpsbarna blir båret inn i kirken i en prosesjon. Vi gleder oss og takker Gud for barna.

VI LYTTET

Noen leser fra Bibelen om Jesus og barna, og om dåpen. Foreldre og fadderne reiser seg og tar imot oppdraget som kirken gir dem (se side 15).

VI SVARER OG BEKJENNER

Alle leser "forsakelsen og troen" sammen. Slik bekreftes det store fellesskapet som barnet nå skal bli en del av.

BARNET BLIR DØPT

Presten øser vann over barnets hodet, tre ganger.

*Etter vår Herre Jesu Kristi befaling, døper jeg deg
til Faderens og Sønnens og den hellige Ånds navn*

VI HØRER TIL

Presten – gjerne sammen med fadderne – legger en hånd på barnets hode.

*Den allmektige Gud har i dåpen gitt deg sin hellige Ånd,
født deg på ny og tatt deg inn i sin troende menighet.
Gud styrke deg med sin nåde til det evige liv.
Fred være med deg.*

Barnet blir løftet opp og presentert for menigheten.

En fadder tenner et lys og stiller seg ved siden av barnet.

*Jesus sier: «Jeg er verdens lys. Den som følger meg,
skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.»*

Joh 8,12

Dåpen er en innvielseshandling. Barnet blir ønsket velkommen til livet, tatt i mot i familien og født på nytt inn i det Jesus kalte "Guds rike". Det er denne sammenhengen mellom naturlig liv og kristen tro kirken er et synlig tegn på.

Vi blir vasket i vann. Sammen med ordene fra Bibelen og trosbekjennelsen blir dette et sakrament, en hellig handling.

Forsakelsen og troen

*Jeg forsaker djevelen og alle hans gjerninger
og alt hans vesen.*

*Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens
og jordens skaper.*

*Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den hellige ånd,
født av jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus,
korsfestet, død og begravet,
før ned til dødsriket,
stod opp fra de døde tredje dag,
før opp til himmelen,
sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.*

*Jeg tror på Den hellige ånd,
en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn,
syndenes forlatelse,
legemets oppstandelse
og det evige liv.
Amen.*

GUD ER ALLTID MER

Trosbekjennelsen ble til som et svar på Jesu forkynnelse. Jesus kalte Gud “pappa”. Han lovte også at disiplene skulle bli fylt av Den hellige ånd. Derfor fikk bekjennelsen tre deler; om Faderen, Sønnen og Den hellig ånd.

Gud kan ikke fanges i et gudebilde. Trosbekjennelsen er en fortelling om at Gud hver dag skaper verden på ny.

Faderen skaper hver gang et frø blir sådd og et liv blir født.

*Jesus har vist oss at Gud kan skape ved å gi og å tilgi.
Er synden stor, så er nåden enda større.*

*Den hellige ånd skaper et nytt felleskap av ufullkomne
og dødelige mennesker. Jeg trenger ingen reinkarnasjon.
I dåpen er jeg allerede født på nytt.*

Når det er dåp, innledes trosbekjennelsen med “forsakelsen”. Å forsake betyr å si “nei takk”, også til det som kan se fristende ut, men som jeg likevel vet vil skade livet og fellesskapet. I dåpen vender vi oss mot en livgivende gud.

“... he not busy being born is busy dying.”

Bob Dylan 1965

Fortsatt fadder

Det som skjedde da det var dåp, minner også om hvordan du kan være en kirkefadder senere. Sammen med barnet kan du gå til gudstjeneste, kanskje en gang i året for å minne både deg selv og barnet om dåpen? Dere vil få en fin opplevelse sammen, og foreldrene får en søndag formiddag for seg selv.

Kom i god tid, slik at dere kan gå frem og se på døpefonten og alteret, på bildene og symbolene. Dere kan knele på alteringen. Fortell barnet at dette kalles "å knele". Da kan dere tenke en bønn eller si den høyt. Kanskje kan du be "Kjære Gud, jeg har det godt", eller en annen bønn som du har forberedt?

Mange kirker har også en lysglobe. Her kan du tenne et lys sammen med fadderbarnet ditt. Et tent lys kan bli en taus bønn som bare dere selv vet om. De små lysene i globen er også symbol på at vi hører til hos Gud sammen med de andre. Det som samler oss, er det store "Kristus-lyset" i midten.

Dere kan også være med på nattverden. Det er ingen nedre aldersgrense. Vinen er normalt alkoholfri. Et barn kan også bare ta imot brødet. Hvis dere gir et tegn til presten ved å legge en hånd på brystet, blir dere bare velsignet. Også da vil dere oppleve at dette er noe som skjer for dere.